ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/2372

zo 16. júna 2017

o štátnej pomoci SA.31250 – 2011/C (ex 2011/N), ktorú plánuje poskytnúť Bulharsko v prospech spoločností BDZ Holding EAD SA, BDZ Passenger EOOD a BDZ Cargo EOOD, a o ďalších opatreniach

[oznámené pod číslom C(2017) 4051]

(Iba anglické znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami ([1]), a so zreteľom na ich pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

(1) Bulharsko listom z 18. mája 2011 notifikovalo Komisii niektoré opatrenia v prospech spoločnosti BDZ Holding EAD SA ([2]) (ďalej len „BDZ Holding“) a jej dcérskych spoločností BDZ Passenger EOOD (ďalej len „BDZ Passenger“) a BDZ Cargo EOOD (ďalej len „BDZ Cargo“).

(2) Listom z 20. mája 2011 Bulharsko zaslalo Komisii doplňujúce informácie. Komisia si listami z 15. júla 2011 a 28. septembra 2011 vyžiadala ďalšie informácie. Bulharsko poskytlo Komisii ďalšie vyžiadané informácie v listoch z 5. septembra 2011 a zo 7. októbra 2011.

(3) Listom z 9. novembra 2011 Komisia informovala Bulharskú republiku o svojom rozhodnutí začať v súvislosti s týmto opatrením konanie stanovené v článku 108 ods. 2 zmluvy (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“). Bulharsko listom z 12. januára 2012 predložilo pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania.

(4) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([3]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili pripomienky.

(5) Komisia prijala pripomienky od jednej zainteresovanej strany. Tieto pripomienky postúpila Bulharsku listom zo 16. mája 2012 a Bulharsku bola poskytnutá možnosť reagovať. Pripomienky Bulharska boli Komisii doručené listom z 13. júna 2012. Komisia listom z 10. decembra 2012 informovala zainteresovanú stranu, že Bulharsku bolo postúpené znenie jej pripomienok, ktoré nemá dôverný charakter.

(6) Komisia si od Bulharska vyžiadala ďalšie informácie listami z 12. apríla 2012, 24. júla 2012, 10. decembra 2012, zo 7. mája 2013, z 5. novembra 2013, zo 6. mája 2014, 6. júna 2014, z 29. júla 2014, 29. apríla 2015, zo 14. decembra 2015, z 26. apríla 2016, 15. septembra 2016, 20. októbra 2016 a 3. apríla 2017.

(7) Bulharsko poskytlo Komisii ďalšie informácie listami zo 7. júna 2012, z 28. septembra 2012, 31. januára 2013, 1. februára 2013, 30. mája 2013, 2. októbra 2013, 15. októbra 2013, 2. decembra 2013, 3. januára 2014, zo 6. februára 2014, z 22. apríla 2014, zo 14. mája 2014, z 23. júna 2014, zo 4. augusta 2014, z 20. augusta 2014, 1. septembra 2014, 13. septembra 2014, 23. septembra 2014, 1. júna 2015, 9. decembra 2015, 20. januára 2016, 31. mája 2016, 12. októbra 2016 a zo 7. novembra 2016.

([1]) Ú. v. EÚ C 10, 12.1.2012, s. 9.
([2]) Ďalej v tomto rozhodnutí sa výraz „BDZ Holding“ používa pre spoločnosť „BDZ EAD“ pred zmenou obchodného názvu 22. októbra 2011, aj pre spoločnosť „BDZ Holding EAD SA“ po tejto zmene. Pozri poznámku pod čiarou č. 4.
([3]) Pozri poznámku pod čiarou č. 2.

(8) Listami z 22. apríla 2014 a 12. októbra 2016 Bulharsko vzalo späť svoju notifikáciu týkajúcu sa pomoci na reštrukturalizáciu pre spoločnosť BDZ Holding, ktorá bola súčasťou opatrení uvedených v odôvodnení 1. Listom z 5. apríla 2017 Bulharsko zmenilo svoju notifikáciu znížením výšky dlhu, ktorý plánovalo odpísať prostredníctvom opatrenia na odpísanie dlhu, ktoré bolo súčasťou opatrení uvedených v odôvodnení 1.

(9) Listom zo 7. novembra 2016 Bulharsko výnimočne súhlasilo, že toto rozhodnutie sa prijme a notifikuje iba v anglickom jazyku.

2. **OPIS OPATRENÍ**

2.1. *PRÍJEMCA*

(10) Príjemcom opatrenia je spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti BDZ Passenger a BDZ Cargo, spoločnosti v stopercentnom vlastníctve štátu, ktoré v Bulharsku poskytujú služby osobnej a nákladnej železničnej dopravy za úhradu.

(11) Akciová spoločnosť BDZ Holding ([4]) vznikla v roku 2001, keď boli bulharské národné štátne železnice rozdelené na Národnú spoločnosť pre železničnú infraštruktúru (ďalej len „NRIC“), ktorá zabezpečovala železničnú infraštruktúru, a poskytovateľa dopravných služieb (ďalej len „BDZ Holding“).

(12) V roku 2007 sa uskutočnila reorganizácia spoločnosti BDZ Holding do holdingovej štruktúry, pričom boli zriadené tri dcérske spoločnosti pôsobiace v oblastiach nákladnej dopravy, osobnej dopravy a trakčných služieb. Materská spoločnosť BDZ Holding vlastnila osobné a nákladné vagóny a lokomotívy, ktoré prenajímala svojim dcérskym spoločnostiam. Tie boli zodpovedné za údržbu železničných koľajových vozidiel. Spoločnosť BDZ Holding bola takisto zodpovedná za dlhovú službu v súvislosti s dlhmi, ktoré vznikli pred reorganizáciou. Keďže táto štruktúra sa ukázala ako neúčinná, v roku 2010 boli trakčné služby včlenené do spoločnosti BDZ Holding.

(13) V roku 2011 bolo vlastníctvo osobných a nákladných vagónov a lokomotív presunuté zo spoločnosti BDZ Holding na dcérske spoločnosti BDZ Passenger a BDZ Cargo. Spoločnosť BDZ Holding zostala vlastníkom všetkých neprevádzkových aktív.

(14) Spoločnosť BDZ Holding má sídlo v Sofii v Bulharsku a prevádzkuje svoje služby osobnej a nákladnej dopravy na celom území Bulharska, ktoré je celé oprávnené na regionálnu pomoc podľa článku 107 ods. 3 písm. a) zmluvy.

(15) Spoločnosť BDZ Cargo, ktorá je spoločnosťou s ručením obmedzeným, pôsobí na medzinárodnom a vnútroštátnom trhu železničnej nákladnej dopravy. Bulharsko liberalizovalo trh železničnej nákladnej dopravy v roku 2007. Odvtedy vstúpilo na trh viacero súkromných prevádzkovateľov. V roku 2016 predstavoval podiel spoločnosti BDZ Cargo na trhu (v čistých tonokilometroch) 43 % a jej hlavnými konkurentmi boli spoločnosti Bulgarian Railway Company (25 %), DB Schenker Rail Bulgaria (18 %), Bulmarket (6 %) a Rail Cargo (4 %).

(16) Spoločnosť BDZ Passenger, ktorá je spoločnosťou s ručením obmedzeným, je jediným poskytovateľom služieb vnútroštátnej osobnej dopravy v Bulharsku. Spoločnosť BDZ Passenger plní záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme, ktorý predstavuje približne 90 % trhu osobnej železničnej dopravy. Zmluva o záväzku vyplývajúcom zo služieb vo verejnom záujme bola so spoločnosťou BDZ Passenger podpísaná v roku 2009 na obdobie 15 rokov (2010 – 2025).

2.2. *OPIS OPATRENÍ A DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA*

(17) Komisia v rozhodnutí o začatí konania identifikovala štyri opatrenia, ktoré potenciálne predstavujú štátnu pomoc spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam BDZ Passenger a BDZ Cargo:

a) opatrenie 1: pomoc na reštrukturalizáciu zložená zo šiestich prípadov zvýšenia kapitálu v spoločnosti BDZ Holding v celkovej výške 550 miliónov BGN (281 miliónov EUR ([5]));

b) opatrenie 2: odpísanie dlhov, ktoré vznikli pred rokom 2007;

c) opatrenie 3: neuhradenie dlhov spoločnosti BDZ Holding po lehote splatnosti voči správcovi infraštruktúry (NRIC);

d) opatrenie 4: vrátenie dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) spoločnosti BDZ Holding zo strany štátu.

([4]) Protokolárnym rozhodnutím č. 151 z 22. októbra 2011, ktoré vydal minister dopravy, informačných technológií a komunikácií, sa názov spoločnosti zmenil z BDZ EAD na Holding Bulharské štátne železnice (BDZ) EAD (ďalej len „BDZ Holding“).

([5]) Výmenný kurz použitý v tomto rozhodnutí je 1 EUR = 1,9558 BGN (Ú. v. EÚ C 304, 20.8.2016, s. 2).

2.2.1. OPATRENIE 1: POMOC NA REŠTRUKTURALIZÁCIU

(18) Bulharsko plánovalo v rokoch 2011 – 2016 poskytnúť pomoc na reštrukturalizáciu v podobe šiestich prípadov zvýšenia kapitálu spoločnosti BDZ Holding v celkovej výške 550 miliónov BGN (281 miliónov EUR) a v roku 2011 notifikovalo pomoc na reštrukturalizáciu Komisii. Príslušné orgány verejnej správy však doposiaľ neprijali konečné rozhodnutie o poskytnutí pomoci a spoločnosti BDZ Holding neboli vyplatené finančné prostriedky.

(19) Komisia sa v rozhodnutí o začatí konania domnievala, že pomoc na reštrukturalizáciu by predstavovala štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy a vyjadrila pochybnosti o tom, či by bola táto pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom.

2.2.2. OPATRENIE 2: ODPÍSANIE DLHOV, KTORÉ VZNIKLI PRED ROKOM 2007

(20) Podľa informácií, ktoré predložilo Bulharsko, mala spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti k 31. decembru 2006, pred pristúpením Bulharska k Únii 1. januára 2007, nesplatené záväzky a rezervy vo výške 806 729 558 BGN (412 miliónov EUR).

(21) Záväzky a rezervy spoločnosti BDZ Holding sa týkali i) úverov od finančných inštitúcií, ako sú Kreditanstalt für Wiederaufbau (ďalej len „KfW“), Európska banka pre obnovu a rozvoj (ďalej len „EBOR“) a Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj (ďalej len „IBRD“), účelom ktorých bola najmä obnova železničných koľajových vozidiel, ale aj ii) obchodných záväzkov vrátane záväzkov voči prevádzkovateľovi bulharskej železničnej infraštruktúry NRIC, rezerv a záväzkov voči zamestnancom a poskytovateľom poistenia, ako aj iných záväzkov vrátane záväzkov vyplývajúcich z dohody o nákupe železničných koľajových vozidiel uzavretej medzi spoločnosťami BDZ Holding, Siemens a KfW v roku 2005. Výška týchto záväzkov a rezerv je rozčlenená tak, ako sa uvádza v tabuľke 1.

Tabuľka 1

Prehľad záväzkov a rezerv spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností k 31. decembru 2006

(v miliónoch BGN)

	Celkové záväzky spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností k 31. decembru 2006
Záväzky voči finančným inštitúciám	201,1
Dohoda so spoločnosťami SIEMENS/KfW	307,5
Obchodné záväzky	244,5
Záväzky voči zamestnancom a poskytovateľom poistného	26,4
Iné záväzky vrátane daní a rezerv	27,2
Záväzky spolu	**806,7**

(22) Bulharsko plánovalo prevziať časť záväzkov alebo všetky záväzky, ktoré vznikli spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam pred 1. januárom 2007.

(23) Komisia sa v rozhodnutí o začatí konania domnievala, že odpísanie záväzkov by predstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy a vyjadrila pochybnosti o tom, či by bola táto pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom. Bulharsko sa neodvolávalo na uplatnenie príslušných požiadaviek usmernení pre železničnú dopravu ([6]) ani neodôvodnilo, či sú tieto opatrenia v súlade s týmito požiadavkami. Komisia preto nemohla prijať pozíciu k zlučiteľnosti tejto pomoci s vnútorným trhom.

([6]) Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci železničným podnikom (Ú. v. EÚ C 184, 22.7.2008, s. 13).

2.2.3. OPATRENIE 3: NEUHRADENIE DLHOV SPOLOČNOSTI BDZ HOLDING A JEJ DCÉRSKYCH SPOLOČNOSTÍ PO LEHOTE SPLATNOSTI VOČI SPRÁVCOVI INFRAŠTRUKTÚRY (NRIC)

(24) Podľa informácií, ktoré poskytlo Bulharsko, spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti neuhrádzali všetky poplatky za infraštruktúru splatné spoločnosti NRIC. V dôsledku toho boli v rozhodnutí o začatí konania zaznamenané nesplatené obchodné záväzky voči spoločnosti NRIC vo výške 45 miliónov BGN.

(25) Keďže Bulharsko nevysvetlilo pôvod ani vývoj týchto obchodných záväzkov, Komisia sa v rozhodnutí o začatí konania domnievala, že nevymáhanie týchto dlhov by mohlo potenciálne zahŕňať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy. Komisia v tejto súvislosti pripomenula, že podľa judikatúry by nevymáhanie záväzkov verejnými podnikmi ([7]) mohlo zahŕňať štátnu pomoc, ak by sa hypotetický súkromný subjekt trhového hospodárstva v rovnakom postavení nesprával tak, ako sa správali verejné podniky, a tieto dlhy by vymáhal ([8]). Komisia však nemala k dispozícii presné skutkové indície, že spoločnosť NRIC nepodnikla kroky, aké by v rovnakej situácii podnikol obozretný veriteľ. Komisia preto vyzvala Bulharsko, aby poskytlo informácie o tom, či a ako sa spoločnosť NRIC pokúšala vymáhať nesplatené záväzky.

(26) V rozsahu, v akom sa zistilo, že opatrenie zahŕňa štátnu pomoc, Komisia takisto vyjadrila pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s vnútorným trhom v kontexte vtedy notifikovanej pomoci na reštrukturalizáciu a sprievodného reštrukturalizačného plánu. Komisia v tejto súvislosti Bulharsko vyzvala, aby doplnilo reštrukturalizačný plán poskytnutím informácií o tom, ako by sa urovnali tieto dlhy voči spoločnosti NRIC.

2.2.4. OPATRENIE 4: VRÁTENIE DPH NESPRÁVNE VYRUBENEJ ŠTÁTOM SPOLOČNOSTI BDZ HOLDING

(27) Podľa informácií, ktoré poskytlo Bulharsko, v minulosti Bulharsko vrátilo spoločnosti BDZ Holding daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vo výške 72 miliónov BGN (36,7 milióna EUR).

(28) Keďže vo fáze rozhodnutia o začatí konania Bulharsko nevysvetlilo dôvody vrátenia DPH, a či to bolo v súlade so smernicou Rady 2006/112/ES ([9]), Komisia sa domnievala, že vrátenie DPH by mohlo potenciálne zahŕňať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy. Komisia v tejto súvislosti pripomenula, že podľa judikatúry zahŕňa koncepcia pomoci nielen nesporné výhody, ale aj opatrenia, ktorými sa rôznymi spôsobmi zmierňujú poplatky, ktoré sú zvyčajne zahrnuté v rozpočte podniku. Komisia preto vyzvala Bulharsko, aby poskytlo ďalšie informácie o dôvodoch na vrátenie DPH spoločnosti BDZ Holding.

3. **PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANEJ STRANY**

(29) Konkurent spoločnosti BDZ Cargo pôsobiaci v oblasti poskytovania služieb železničnej nákladnej dopravy, ktorý nesúhlasil so zverejnením svojej identity, predložil pripomienky k dvom opatreniam identifikovaným v rozhodnutí o začatí konania.

(30) V súvislosti s plánovanou pomocou na reštrukturalizáciu (opatrenie 1) tento konkurent tvrdil, že nepoužívané lokomotívy spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností BDZ Passenger a BDZ Cargo by sa mali predať ako súčasť kompenzačného opatrenia. Tento konkurent uviedol, že spoločnosť BDZ Holding neumožňuje konkurentom prístup k svojim nepoužívaným vozidlám, hoci tí nemajú nijaký iný dostupný zdroj, z ktorého by mohli lokomotívy nadobudnúť alebo si ich prenajať.

(31) V súvislosti s neuhradením dlhov spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností po lehote splatnosti voči spoločnosti NRIC (opatrenie 3) tento konkurent uviedol, že hoci sú všetci prepravcovia nákladnej dopravy povinní platiť rovnaké poplatky, nevymáhaním kumulovaných záväzkov voči spoločnosti NRIC vzniká spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam konkurenčná výhoda. Tento konkurent okrem toho žiadal, aby boli spoločnosti BDZ uložené kompenzačné opatrenia podľa usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach a podľa usmernení pre železničnú dopravu a aby sa spoločnosť BDZ Cargo sprivatizovala podľa trhových podmienok.

([7]) Smernica Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (Ú. v. EÚ L 318, 17.11.2006, s. 17).

([8]) Rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 1999 vo veci Déménagements-Manutention Transport SA (DMT), C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, body 25 – 28.

([9]) Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

4. PRIPOMIENKY BULHARSKA

(32) Bulharsko vo svojej odpovedi na rozhodnutie o začatí konania a následné informácie uviedlo pripomienky a ďalšie vysvetlenia skutočností uvedených v rozhodnutí o začatí konania.

4.1. *OPATRENIE 1: POMOC NA REŠTRUKTURALIZÁCIU – SPÄŤVZATIE NOTIFIKÁCIE*

(33) Bulharsko listom z 22. apríla 2014 vzalo späť notifikáciu o pomoci na reštrukturalizáciu. Pomoc na reštrukturalizáciu sa však uvádzala v následných podaniach a napokon bola stiahnutá listom zo 7. novembra 2016.

(34) Bulharsko uviedlo, že namiesto poskytnutia pomoci na reštrukturalizáciu spoločnosti BDZ Holding má v úmysle refinancovať záväzky spoločnosti BDZ Holding odpísaním časti dlhov, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska a neboli splatené.

4.2. *OPATRENIE 2: ODPÍSANIE DLHOV, KTORÉ VZNIKLI PRED ROKOM 2007*

(35) Bulharsko objasnilo, že k 31. decembru 2006, jeden deň pred jeho pristúpením k Únii, celková výška záväzkov a rezerv spoločnosti BDZ Holding predstavovala 806,7 milióna BGN (412 miliónov EUR), ako sa uvádza v tabuľke 1. S prihliadnutím na záväzky splatené spoločnosťou BDZ Holding a na jej finančné potreby plánovalo Bulharsko odpísať záväzky spoločnosti BDZ Holding vo výške 601,9 milióna BGN (307,1 milióna EUR). Listom z 5. apríla 2017 však Bulharsko zmenilo svoju notifikáciu a požiadalo Komisiu, aby schválila odpísanie dlhu vo výške 223,45 milióna BGN (114,25 milióna EUR). Po zmene notifikácie sa dlhy vrátane úrokov z omeškania, ktoré sa plánovali odpísať, týkali i) stále nesplateného dlhu voči spoločnosti KfW IPEX Bank, ktorý vznikol pred pristúpením, a ii) dlhov, ktoré vznikli voči držiteľom dlhopisov v súvislosti s emisiou dlhopisov ISIN BG2100032072 z 19. novembra 2007 a voči ministerstvu financií na účely refinancovania dlhov, ktoré vznikli pred pristúpením, voči spoločnostiam KfW IPEX Bank, EBOR, IBRD NRIC a NEC AD. Bulharsko poskytlo Komisii informácie o nesplatených sumách, ktoré ešte neboli uhradené, a tieto vysvetlenia (pozri tabuľku 2).

Tabuľka 2

Záväzky spoločnosti BDZ Holding k 31. decembru 2006, ktoré sa plánovali odpísať

Kategória veriteľa/sumy v BGN k 31. marcu 2017	Výška dlhov spoločnosti BDZ v BGN nesplatených k 31. decembru 2006 (dlhy, ktoré vznikli pred pristúpením)			Úver alebo iné dlhové nástroje, prostredníctvom ktorých boli refinancované dlhy z obdobia pred pristúpením
	Nesplatené dlhy, ktoré vznikli pred pristúpením	Nesplatené dlhy, ktorými sa refinancovali dlhy spoločnosti BDZ z obdobia pred pristúpením	Úrok z omeškania	
a) **Medzinárodní finanční veritelia**	**30 967 919**	**105 642 950**	**24 901 981**	
KfW IPEX Bank 80 % DMU	0	76 529 380		Druhá emisia dlhopisov s číslom ISIN: BG2100032072, v súlade s ponukou dlhopisov z októbra 2007
EBOR	0	20 980 115		Aktivovaná štátna záruka na splatenie dlhu, ktorou vznikol spoločnosti BDZ dlh voči ministerstvu financií
IBRD	0	8 133 455		Aktivovaná štátna záruka na splatenie dlhu, ktorou vznikol spoločnosti BDZ dlh voči ministerstvu financií
KfW IPEX Bank 85 % EMU	30 967 919	0		

Kategória veriteľa/sumy v BGN k 31. marcu 2017	Výška dlhov spoločnosti BDZ v BGN nesplatených k 31. decembru 2006 (dlhy, ktoré vznikli pred pristúpením)			Úver alebo iné dlhové nástroje, prostredníctvom ktorých boli refinancované dlhy z obdobia pred pristúpením
	Nesplatené dlhy, ktoré vznikli pred pristúpením	Nesplatené dlhy, ktorými sa refinancovali dlhy spoločnosti BDZ z obdobia pred pristúpením	Úrok z omeškania	
b) **Dodávatelia**	**0**	**53 884 257**	**8 051 694**	
NRIC	0	26 292 761	3 928 815	Druhá emisia dlhopisov s číslom ISIN: BG2100032072, v súlade s ponukou dlhopisov z októbra 2007
NEC AD	0	27 591 496	4 122 879	Druhá emisia dlhopisov s číslom ISIN: BG2100032072, v súlade s ponukou dlhopisov z októbra 2007
Spolu	**30 967 919**	**159 527 207**	**32 953 675**	

Zdroj: Informácie, ktoré Bulharsko predložilo 5. apríla 2017

(36) V súvislosti so záväzkami voči IBRD a EBOR Bulharsko vysvetlilo, že tieto úvery, ktoré boli získané zmluvami z roku 1995, boli zabezpečené 100 % štátnou zárukou. Keďže spoločnosť BDZ Holding nebola schopná uhrádzať splatné platby, aktivovala sa štátna záruka a dlhovú službu muselo zabezpečiť ministerstvo financií. Podľa zákona o štátnom dlhu ([10]) preto vláda dňom úhrady na základe štátnej záruky nadobudla práva veriteľov, ktoré boli priznané zmluvami o úvere, voči spoločnosti BDZ Holding až do výšky uhradených platieb. Spoločnosť BDZ Holding je preto povinná splatiť v plnej výške sumy, ktoré štát uhradil IBRD a EBOR vrátane úroku z omeškania. V súvislosti s inými dlhmi refinancovanými prostredníctvom emisie dlhopisov ISIN BG2100032072 z 19. novembra 2007 Bulharsko poskytlo dôkazy o splátkach dlhu spoločnostiam KfW IPEX Bank, NRIC a NEC AD.

(37) Bulharsko nespochybňuje, že odpísanie dlhu by zahŕňalo štátnu pomoc v prospech spoločnosti BDZ Holding. Bulharsko sa však domnieva, že odpísanie dlhov by bolo zlučiteľné vnútorným trhom podľa bodov 56 až 60 usmernení pre železničnú dopravu, a to na základe týchto dôvodov.

(38) Po prvé, všetky záväzky boli jasne určené a individualizované a vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii. Buď boli zaznamenané v konsolidovanej účtovnej závierke spoločnosti BDZ Holding pred dátumom pristúpenia, alebo vyplývali zo zmlúv, ktoré boli neodvolateľne uzavreté pred týmto dátumom.

(39) Po druhé, všetky záväzky, pri ktorých sa plánuje odpísanie, boli priamo spojené s činnosťou osobnej a nákladnej železničnej dopravy a vznikli najmä ako úvery na nákup naftových a elektrických motorových jednotiek a na opravu a modernizáciu nákladných vagónov vo vlastníctve spoločnosti a krytie nesplatených záväzkov súvisiacich s poskytovaním služieb železničnej dopravy, ako sú záväzky voči spoločnosti NRIC.

(40) Po tretie, spoločnosť BDZ Holding bola v roku 2016 nadmerne zadlžená a spĺňala všetky kritériá stanovené bulharskými právnymi predpismi na to, aby sa proti nej začalo insolvenčné konanie. Nadmerná zadlženosť bránila spoločnosti v prevádzke na stabilnom finančnom základe. Vzhľadom na kumulované záväzky po lehote splatnosti spoločnosť nebola schopná plniť svoje kapitálové potreby z vlastnej prevádzky. Medzinárodní veritelia spoločnosti odmietli prijať reštrukturalizáciu dlhov bez štátnej záruky, čo by podľa Bulharska viedlo k vzniku ďalších obáv týkajúcich sa štátnej pomoci. Z podnikateľského plánu spoločnosti BDZ Holding vyplýva, že na zlepšenie jej finančných ukazovateľov by bolo potrebné odpísanie dlhov, ktoré vznikli pred pristúpením.

(41) Po štvrté, výlučným cieľom odpísania dlhu je oslobodiť spoločnosť BDZ Holding od dlhov, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii a normalizovať finančnú situáciu spoločnosti. Odpísanie týchto dlhov neprekračuje primeranú mieru potrebnú na obnovenie finančnej životaschopnosti spoločnosti.

([10]) Bulharská zbierka zákonov č. 93/2002.

(42) Po piate, odpísanie záväzkov by neposkytlo spoločnosti BDZ Holding konkurenčnú výhodu, ktorá by bránila rozvoju efektívnej hospodárskej súťaže na trhu. Nezvýšila by sa tým kapacita spoločnosti BDZ Holding, nezmenilo by sa je postavenie na trhu ani by sa jej neumožnil vstup na nové trhy v iných členských štátoch. Okrem toho neboli od vstupu na trh odradení noví prevádzkovatelia, keďže okrem spoločnosti BDZ Cargo v súčasnosti pôsobí na bulharskom trhu železničnej dopravy osem prevádzkovateľov ([11]).

(43) Bulharsko ďalej vysvetlilo, že zložitá finančná situácia spoločnosti obmedzovala jej možnosti investovania. Vzhľadom na nedostatok zdrojov sa vykonávali len nevyhnutné (rutinné alebo núdzové) opravy a veľké opravy sa odkladali. 94 % osobných vozňov je starších ako 15 rokov a 90 % nákladných vagónov je starších ako 29 rokov. 90 % motorových jednotiek jazdiacich na naftu a 45 % elektrických motorových jednotiek je starších ako 30 rokov. Produktivita železničných koľajových vozidiel a lokomotív, ktoré patria spoločnosti, je omnoho nižšia ako priemer Únie. Obmedzené opravy mali za následok sústavné zhoršovanie služieb železničnej dopravy a rušenie vlakových spojov.

(44) Bulharsko takisto upozornilo, že spoločnosť BDZ Holding bola ohrozená donucovacími opatreniami na vymáhanie pohľadávok, ako sú predaj jej aktív alebo blokovanie jej bankových účtov medzinárodnými veriteľmi po tom, ako Vrchný súd v Londýne nariadil vyplatenie ich pohľadávok.

4.3. *OPATRENIE 3: NEUHRADENIE DLHOV SPOLOČNOSTI BDZ HOLDING A JEJ DCÉRSKYCH SPOLOČNOSTÍ PO LEHOTE SPLATNOSTI VOČI SPRÁVCOVI INFRAŠTRUKTÚRY (NRIC)*

Prehľad dlhov spoločnosti BDZ Holding voči spoločnosti NRIC

(45) V reakcii na výzvu uvedenú v rozhodnutí o začatí konania, ktorá sa týkala poskytnutia informácií o tom, či a ako spoločnosť NRIC vymáhala minulé dlhy a či a ako plánovala získať späť alebo vymáhať nesplatené dlhy, Bulharsko tvrdilo, že spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti pravidelne splácali a stále splácajú svoje dlhy voči spoločnosti NRIC. Na podporu svojho tvrdenia Bulharsko poskytlo informácie o vývoji súm splatných spoločnosťou BDZ Holding a jej dcérskymi spoločnosťami spoločnosti NRIC za poplatky za používanie infraštruktúry, dodávku elektrickej energie a ďalšie sprievodné služby, ktoré boli vypočítané na základe harmonogramu poplatkov spoločnosti NRIC, ktorý sa uplatňoval na všetkých prevádzkovateľov železničnej dopravy.

(46) Bulharsko pripomenulo, že po vydaní rozhodnutia o začatí konania spoločnosť BDZ Holding od novembra 2011 do augusta 2016 uhradila spoločnosti NRIC sumu v celkovej výške 503,2 milióna BGN (257 miliónov EUR). Úhrada sa uskutočňovala bankovými prevodmi, započítaním dlhu spoločnosti NRIC voči spoločnosti BDZ Holding a výmenou dlhu za aktíva.

Opatrenia prijaté spoločnosťou NRIC na vymáhanie a/alebo získanie dlhov od spoločnosti BDZ Holding

(47) Bulharsko tvrdí, že spoločnosť NRIC podnikla všetky potrebné kroky na vymáhanie záväzkov spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností po lehote splatnosti, ale bez začatia súdneho konania. Bulharsko pripomína, že sa pravidelne konali stretnutia spoločností NRIC a BDZ Holding, na ktorých sa diskutovalo o uhrádzaní nesplatených záväzkov. Spoločnosť NRIC takisto pravidelne zasielala spoločnosti BDZ Holding listy vrátane notársky overeného upozornenia ([12]) so žiadosťou o úhradu nesplatených záväzkov a so žiadosťou o úhradu úroku zo záväzkov po lehote splatnosti ([13]).

(48) Spoločnosť NRIC si účtovala úrok z omeškania za záväzky po lehote splatnosti v súlade s vyhláškou Rady ministrov č. 100 z 29. septembra 2012 o výpočte úroku z omeškania v národnej a zahraničnej mene ([14]) (ďalej len „vyhláška č. 100“). Bulharsko uviedlo, že podľa vyhlášky č. 100 sa ročná sadzba úroku z omeškania za záväzky v bulharských levoch skladá zo základnej úrokovej sadzby Bulharskej národnej banky platnej od 1. januára alebo 1. júla príslušného roku a rizikovej prirážky 10 %. K septembru 2016 predstavujú splatné úrokové poplatky sumu 23,3 milióna BGN (12 miliónov EUR).

(49) Bulharsko tvrdí, že spoločnosť NRIC konala ako veriteľ v trhovom hospodárstve, keďže bolo hospodársky rozumnejšie vymôcť nesplatené záväzky uznané obidvoma stranami namiesto začatia konkurzného konania

([11]) Napríklad spoločnosť DB Schenker Rail Bulgaria získala licenciu v máji 2010, spoločnosť Port Rail v apríli 2012.
([12]) Podľa článku 569 ods. 3 občianskeho súdneho poriadku notársky overené upozornenia predstavujú prostriedok dobrovoľného mimosúdneho urovnania finančných vzťahov medzi dvoma stranami pred ich vyriešením súdnou cestou.
([13]) Napríklad zápisnica zo zasadnutia správnej rady spoločnosti NRIC č. 109 z 25. septembra 2009 alebo zápisnica zo zasadnutia správnej rady spoločnosti NRIC č. 145 z 3. júna 2010.
([14]) Bulharská zbierka zákonov č. 42/2012.

s rizikom ukončenia činnosti dlžníka. Bulharsko tvrdilo, že spoločnosť NRIC by musela znášať náklady súdneho konania vo výške 4 % vymáhanej sumy v kolkových poplatkoch. Spoločnosť NRIC by okrem toho v prípade začatia konkurzného konania nemohla plne vymôcť svoje pohľadávky, lebo spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti by museli splatiť všetky svoje záväzky bez uprednostnenia konkrétneho veriteľa. Podľa Bulharska by mal konkurz spoločnosti BDZ Holding negatívny vplyv na ziskovosť spoločnosti NRIC a jej schopnosť primerane udržiavať vnútroštátnu železničnú sieť, keďže spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti sú hlavnými klientmi NRIC, o čom svedčí skutočnosť, že v roku 2015 bolo možné pripísať 77 % príjmov spoločnosti NRIC spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam.

Dlhy spoločnosti NRIC voči spoločnosti BDZ Holding

(50) Spoločnosť NRIC dlžila spoločnosti BDZ Holding peniaze za služby týkajúce sa okrem iného voľných a zľavnených cestovných preukazov a lístkov pre zamestnancov spoločnosti NRIC a ich rodiny, za prenájom vonkajších a vnútorných zariadení a prevádzok, ktoré boli majetkom spoločnosti BDZ Holding, za dodávku trakčnej energie, prepravu tovaru po železnici, prekládku a servis pracovných vlakov. Bulharsko uviedlo, že v období od roku 2008 do roku 2011 vznikli spoločnosti NRIC dlhy voči spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam za poskytnuté služby v celkovej výške 45 532 415 BGN (23,8 milióna EUR), ktoré sú zhrnuté v tabuľke 3. K augustu 2016 predstavovali nesplatené pohľadávky spoločnosti NRIC voči spoločnosti BDZ Holding 1 094 367 BGN (0,6 milióna EUR).

Tabuľka 3

Dlhy spoločnosti NRIC voči spoločnosti BDZ Holding za roky 2008 – 2011

Pohľadávky od NRIC v BGN	2008	2009	2010	2011	Spolu
BDZ Holding	15 695 566	4 364 383	12 907 606	13 564 860	46 532 415

Výmeny dlhu za aktíva

(51) V reakcii na výzvu uvedenú v rozhodnutí o začatí konania, ktorá sa týkala poskytnutia informácií o tom, či a ako má spoločnosť NRIC v úmysle získať alebo vymôcť nesplatené dlhy, Bulharsko uviedlo, že spoločnosti NRIC a BDZ Holding uzavreli 1. decembra 2012 a 31. mája 2013 dohody, podľa ktorých spoločnosti NRIC a BDZ Holding uznali určité vzájomné pohľadávky a rozhodli sa čiastočne splatiť nesplatené záväzky prostredníctvom transakcie výmeny dlhu za aktíva. Cieľom výmeny dlhu za aktíva bolo vymazanie uznaných záväzkov spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností voči NRIC prostredníctvom poskytnutia aktív, ktoré by boli pre spoločnosť NRIC užitočné a ktoré mali dobrú úroveň likvidity. Tento úkon bol možný podľa vnútroštátnych právnych predpisov, najmä článku 65 ods. 2 zákona o zmluvách a záväzkoch, a jeho právnym základom boli rozhodnutia Rady ministrov.

(52) Bulharsko v informáciách poskytnutých 7. novembra 2016 zdôraznilo, že v období od roku 2013 do roku 2016 celková výška vymenených aktív vrátane DPH predstavovala 25,9 milióna BGN (13,3 milióna EUR). Prvá fáza výmeny vo výške 23 miliónov BGN (11,8 milióna EUR) sa uskutočnila v decembri 2013 na základe rozhodnutia Rady ministrov č. 481 z 12. augusta 2013. Okrem toho bol v decembri 2015 a auguste 2016 na základe rozhodnutí Rady ministrov č. 965 z 10. decembra 2015 a č. 626 z 29. júla 2016 vymenené nehnuteľnosti v sume 1,1 milióna BGN (0,58 milióna EUR) a 1,8 milióna BGN (0,9 milióna EUR). Konkrétne aktíva, ktoré boli predmetom výmeny, boli špecifikované vopred v závislosti od potrieb strán, pokiaľ išlo o ich následné využitie. Bulharsko uviedlo, že spoločnosť NRIC na základe toho nadobudla 16 nehnuteľností, okrem iného zariadenia v trajektovom komplexe vo Varne a kancelársku budovu v meste Stara Zagora.

(53) Bulharsko takisto uviedlo, že spoločnosť NRIC sa nezávisle rozhodovala o aktívach, ktoré pre ňu boli komerčne zaujímavé. Na podporu tohto tvrdenia Bulharsko uviedlo, že v auguste 2016 spoločnosť NRIC odmietla navrhovanú výmenu dlhu za majetok v súvislosti s niektorými aktívami, spoločnosť BDZ Holding preto vymenila aktíva v hodnote 1,8 milióna BGN (0,9 milióna EUR) namiesto 10 miliónov BGN (5,1 milióna EUR). Proces bol transparentný. Vymenené aktíva boli ohodnotené nezávislými odhadcami, ktorí boli držiteľmi osvedčení vydaných Komorou nezávislých odhadcov v Bulharsku. Určenie hodnoty aktív bolo založené na trhových zásadách a postupoch v súlade s medzinárodnými a európskymi normami oceňovania stanovenými v bulharských právnych predpisoch. Podľa Bulharska sa tieto aktíva môžu predať na trhu s nehnuteľnosťami za indikatívnu cenu stanovenú nezávislými odhadcami. Konečné ceny, na ktorých sa dohodli spoločnosti BDZ Holding a NRIC, boli v podobnej výške ako ceny stanovené v oceneniach.

(54) Bulharsko sa preto domnieva, že spoločnosť NRIC konala ako veriteľ v trhovom hospodárstve a výmeny dlhu za aktíva boli dohodnuté a vykonané podľa bežných trhových podmienok.

4.4. *OPATRENIE 4: VRÁTENIE DPH CHYBNE VYRUBENEJ ŠTÁTOM SPOLOČNOSTI BDZ HOLDING*

(55) Bulharsko tvrdí, že vzhľadom na nesprávny výklad a uplatňovanie platných vnútroštátnych predpisov spoločnosťou BDZ Holding spoločnosť chybne zaplatila DPH vo výške 72 miliónov BGN (36,8 milióna EUR) zo sumy kompenzácií za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme za obdobie od 1. decembra 2004 do 29. februára 2008. Chyba bola zistená v správe o audite, ktorý vykonala štátna finančná správa v roku 2009. Bulharsko vysvetľuje, že spoločnosť BDZ Holding podnikla potrebné právne kroky podľa daňového a poistného poriadku na získanie chybne uhradenej DPH prostredníctvom vrátenia. Výška chybne uhradenej dane sa určila aktmi vydanými štátnou daňovou správou.

(56) Bulharsko ďalej uvádza, že spoločnosť bola poverená plnením záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme prostredníctvom zmluvy o záväzku vyplývajúcom zo služieb vo verejnom záujme z 29. júna 2004, ktorá bola podpísaná v septembri 2004 medzi bulharským ministerstvom dopravy a komunikácií a spoločnosťou BDZ Holding. Kompenzácia za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme podľa zmluvy o záväzku vyplývajúcom zo služieb vo verejnom záujme sa poskytla na pokrytie strát, ktoré vznikli pri poskytovaní dopravných služieb. Podľa podmienok zmluvy bolo poskytovanie služby a poskytnutie kompenzácie navyše podmienené dodržiavaním podmienok týkajúcich sa počtu vlakov, sedadiel a hodín. Kompenzácia mohla byť okrem toho znížená, ak neboli splnené osobitné požiadavky týkajúce sa kilometrov, sedadiel a hodín.

(57) Bulharsko vysvetľuje, že podľa článku 29 zákona o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „ZDDS“) platného do 31. decembra 2006 zdaniteľná suma za poskytovanie služieb zahŕňala aj všetky finančné prostriedky prijaté a prevzaté poskytovateľom služieb, ktoré priamo súviseli s dodaním týchto služieb, a to vrátane subvencií. Bulharsko ďalej vysvetlilo, že podľa článku 20 ods. 6 ZDDS sa majú všetky finančné prostriedky (napríklad subvencie) priamo spojené s dodaním tovaru alebo služieb považovať za granty zo štátneho rozpočtu alebo od iného subjektu, ktoré predstavujú ďalšiu platbu za tovar alebo služby. Na základe vyhlásení Národnej agentúry pre príjmy ([15]) Bulharsko tvrdilo, že subvencie prijaté na pokrytie strát, nákladov alebo nadobudnutia aktív nepatria do rozsahu pôsobnosti ZDDS, čo je prípad zmluvy o záväzku vyplývajúcom zo služieb vo verejnom záujme. Bulharsko v tejto súvislosti vysvetlilo, že vnútroštátnymi ustanoveniami sa umožňuje vrátenie DPH na základe posúdenia DPH, ktoré vydali daňové orgány po overení a revízii *ex post*. Bulharsko ďalej tvrdilo, že pred pristúpením k Únii nebolo povinné plne harmonizovať svoj zákon o DPH.

(58) Podľa Bulharska boli od 1. januára 2007, keď nadobudol účinnosť nový ZDDS, ustanovenia bulharského zákona o DPH plne harmonizované so smernicou 2006/112/ES. Bulharsko ďalej uviedlo, že podľa článku 26 ods. 3 nového ZDDS zdaniteľná suma za poskytovanie služieb zahŕňala aj všetky finančné prostriedky (napríklad subvencie) prijaté a prevzaté poskytovateľom služieb, ktoré priamo súviseli s dodaním týchto služieb. Bulharsko ďalej vysvetlilo, že podľa nového ZDDS sa všetky finančné prostriedky (napríklad subvencie) priamo spojené s dodaním tovaru alebo služieb považujú za granty zo štátneho rozpočtu alebo od iného subjektu, ktoré predstavujú ďalšiu platbu za tovar alebo služby. Podľa Bulharska však subvencie prijaté na pokrytie strát alebo výdavkov vrátane nadobudnutia alebo likvidácie aktív nepatria do rozsahu pôsobnosti nového ZDDS.

(59) Podľa Bulharska bola chyba pozostávajúca v nesprávnom vyrubení DPH z príjmu z poskytovania služieb vo verejnom záujme za obdobie od 1. decembra 2004 do 29. februára 2008 zistená príslušnými daňovými orgánmi počas kontroly. Bulharsko v tejto súvislosti vysvetlilo, že výsledkom týchto zistení príslušných daňových orgánov boli rozhodnutia, ktorými sa nariadilo vrátenie DPH, a správa o daňovom audite číslo 29010038 zo 7. februára 2011 v súlade s bulharským daňovým a poistným poriadkom ([16]). Bulharsko ďalej vysvetlilo, že postupy vrátenia DPH boli stanovené v článkoch 128 a 129 bulharského daňového a poistného poriadku.

([15]) List Národnej agentúry pre príjmy s referenčným číslom 24-34-350/20.07.2007 a 24-00-39/17.08.2007.

([16]) Rozhodnutie o vrátení dane č. 100337 z 12. augusta 2010 a rozhodnutie o dani č. 290100380 z februára 2011 vo výške 36 877 000 BGN za obdobie od decembra 2004 do apríla 2007; rozhodnutie o vrátení dane č. 2900180 zo 14. januára 2009 vo výške 19 167 000 BGN za obdobie od mája 2007 do februára 2008; rozhodnutie o vrátení dane č. 290900153 z 8. júla 2009 vo výške 16 000 000 BGN za obdobie od marca 2008 do októbra 2008.

(60) Podľa Bulharska preto vrátenie nesprávne vyrubenej DPH nepredstavovalo štátnu pomoc.

5. SPÄŤVZATIE NOTIFIKÁCIE

(61) Ako sa uvádza v odôvodneniach 32 a 34, Bulharsko vzalo späť notifikáciu o pomoci na reštrukturalizáciu pre spoločnosť BDZ Holding (opatrenie 1). Bulharsko uviedlo, že namiesto toho má v úmysle odpísať dlhy spoločnosť BDZ Holding, ktoré jej vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii 1. januára 2007 (opatrenie 2).

(62) Podľa článku 10 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 môže dotknutý členský štát vziať späť notifikáciu v riadnom čase, predtým ako Komisia rozhodne o pomoci. Podľa článku 10 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2015/1589 v prípadoch, keď Komisia v čase späťvzatia notifikácie už začala formálne vyšetrovacie konanie, Komisia musí toto konanie zastaviť.

(63) Komisia pripomína, že pomoc na reštrukturalizáciu ešte nebola poskytnutá. Keďže Bulharsko vzalo späť svoju notifikáciu a neposkytne spoločnosti BDZ Holding pomoc na reštrukturalizáciu vo výške 550 miliónov BGN, formálne vyšetrovacie konanie podľa článku 108 ods. 2 zmluvy v súvislosti s notifikovaným opatrením pomoci na reštrukturalizáciu by sa malo zastaviť.

6. POSÚDENIE OPATRENÍ

(64) V zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy „… pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“

(65) Kritériá v článku 107 ods. 1 zmluvy sú kumulatívne. Preto aby bolo možné určiť, či štátne opatrenie predstavuje pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy, musia byť splnené všetky tieto podmienky:

a) príjemca je podnikateľ v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy, z čoho vyplýva, že sa podieľa na hospodárskej činnosti;

b) opatrenie je financované zo štátnych prostriedkov a je pripísateľné štátu;

c) poskytuje hospodársku výhodu;

d) táto výhoda je selektívna;

e) predmetné opatrenie narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

6.1. *OPATRENIE 2: ODPÍSANIE DLHOV, KTORÉ VZNIKLI PRED ROKOM 2007*

6.1.1. EXISTENCIA POMOCI V ZMYSLE ČLÁNKU 107 ODS. 1 ZMLUVY O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE (ĎALEJ LEN „ZMLUVA“)

6.1.1.1. ***Hospodárska činnosť a pojem podnikateľ v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy***

(66) Podľa ustálenej judikatúry musí Komisia najskôr stanoviť, kto bude príjemcom opatrenia 2. V článku 107 ods. 1 zmluvy sa pri vymedzení príjemcu pomoci uvádza pojem „podnikateľ“. Ako potvrdili súdy Únie, podnikateľ na účely tohto ustanovenia nemusí znamenať len jeden právny subjekt, ale môže zahŕňať aj skupinu podnikov ([17]). Kľúčovým kritériom pri určení, či ide o podnikateľa v zmysle tohto ustanovenia, je to, či ide o „*hospodársku jednotku*“. Hospodársku jednotku môže tvoriť niekoľko právnických osôb. Táto hospodárska jednotka sa potom považuje za príslušného podnikateľa. Súdy Únie v tejto súvislosti považujú za relevantnú existenciu kontrolného podielu a iných funkčných, hospodárskych a organických prepojení ([18]).

([17]) Rozsudok Súdneho dvora zo 14. novembra 1984, Intermills/Komisia, C-323/82, ECLI:EU:C:1984:345, bod 11 a nasl.
([18]) Rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Komisia, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, body 47 až 55; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a iní, C-222/04, ECLI: EU:C:2006:8, bod 112.

(67) V tomto prípade Bulharsko uviedlo, že spoločnosť BDZ Holding je právny subjekt, ktorého dlhy z obdobia pred rokom 2007 budú odpísané. Ako sa uvádza v odôvodneniach 34, 35 a 36, Bulharsko sa v skutočnosti domnievalo, že jediným príjemcom opatrenia 2 je spoločnosť BDZ Holding. Z viacerých skutočností však vyplýva, že príslušný podnikateľ nie je obmedzený na samotnú právnickú osobu BDZ Holding.

(68) Po prvé, v súvislosti s vlastníckymi vzťahmi je potrebné pripomenúť, že spoločnosť BDZ Holding vlastní 100 % podielu spoločností BDZ Passenger a BDZ Cargo. Spoločnosť BDZ Holding preto kontroluje všetky podnikateľské činnosti spoločností BDZ Passenger a BDZ Cargo, formuluje spoločnú politiku riadenia a stanovuje ciele pre obidve dcérske spoločnosti.

(69) Po druhé, hlavným účelom úvodných úverov boli nákup a oprava aktív používaných spoločnosťami BDZ Cargo a BDZ Passenger, ako sú lokomotívy, nákladné vagóny a osobné vozne. Odpísanie dlhov sa preto týka služieb železničnej dopravy, ktoré poskytujú obidve dcérske spoločnosti. Zatiaľ čo po reorganizácii v roku 2007 vlastnila železničné koľajové vozidlá spoločnosť BDZ Holding a prenajímala ich spoločnostiam BDZ Cargo a BDZ Passenger, po reorganizácii z roku 2011 boli železničné koľajové vozidlá prevedené na dcérske spoločnosti BDZ Cargo a BDZ Passenger (pozri odôvodnenia 12 a 13). Opatrenie 2, ktoré sa poskytlo na odpísanie dlhov súvisiacich s financovaním železničných koľajových vozidiel, je v skutočnosti v prospech spoločností BDZ Cargo a BDZ Passenger.

(70) Vzhľadom na tieto hľadiská sa musia za príjemcov odpísania dlhov považovať okrem spoločnosti BDZ Holding aj jej dcérske spoločnosti BDZ Passenger a BDZ Cargo. Z opisu činnosti spoločností BDZ Passenger a BDZ Cargo uvedeného v oddiele 2.1 vyplýva, že obidve spoločnosti sú samostatnou hospodárskou jednotkou pod kontrolou spoločnosti BDZ Holding a obidve poskytujú služby za úhradu v Bulharsku. Komisia sa preto domnieva, že poskytovaním služieb osobnej a nákladnej dopravy, ako aj riadením a koordináciou týchto činností spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti BDZ Passenger a BDZ Cargo vykonávajú hospodársku činnosť, a preto predstavujú podniky v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy.

6.1.1.2. ***Štátne prostriedky a pripísateľnosť štátu***

(71) Na to, aby dotknuté opatrenie predstavovalo štátnu pomoc, musí byť financované zo štátnych prostriedkov a rozhodnutie o prijatí opatrenia musí byť pripísateľné štátu ([19]).

(72) Odpísanie dlhu sa bude financovať priamo z bulharského štátneho rozpočtu a opatrenie bude prijaté ústrednými orgánmi tohto členského štátu.

(73) Odpísanie dlhu preto zahŕňa použitie štátnych prostriedkov, o ktorom rozhodol štát a ktoré je pripísateľné štátu.

6.1.1.3. ***Hospodárska výhoda***

(74) Výhodou v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy je každá hospodárska výhoda, ktorú by podnik nezískal za bežných trhových podmienok, teda bez zásahu štátu ([20]). Relevantný je len vplyv opatrenia na podnik, nie príčina ani cieľ zásahu štátu ([21]).

(75) Bulharsko v tomto prípade odpíše 223,45 milióna BGN (114,25 milióna EUR) z dlhu, ktorý priamo súvisí s činnosťami spoločnosti BDZ Holding v oblasti železničnej dopravy. Nijaký rozumný subjekt v trhovom hospodárstve by neodpísal záväzky v takej výške bez akejkoľvek protihodnoty. Týmto opatrením sa okrem toho spoločnosť BDZ Holding oslobodí od povinností splácania dlhu, čím sa uvoľnia finančné prostriedky, ktoré môžu spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti použiť na rozvoj svojich operácií a zlepšenie svojich finančných ukazovateľov.

(76) Preto sa dospelo k záveru, že rozhodnutie Bulharska odpísať záväzky spoločnosti BDZ Holding poskytne spoločnostiam BDZ Holding, BDZ Passenger a BDZ Cargo hospodársku výhodu, ktorú by nezískali za bežných trhových podmienok.

([19]) Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia („Stardust Marine"), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294.

([20]) Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) a iní/La Poste a iní, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 1999, Španielske kráľovstvo/Komisia Európskych spoločenstiev, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41; rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia („Stardust Marine"), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 69.

([21]) Rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Talianska republika/Komisia Európskych spoločenstiev, C-173/73, ECLI:EU:C:1974:71, bod 13.

6.1.1.4. ***Selektívnosť***

(77) Na to, aby sa na opatrenie štátu vzťahoval článok 107 ods. 1 zmluvy, musí toto opatrenie zvýhodňovať *„určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“*. Pojem štátna pomoc sa preto vzťahuje len na tie opatrenia zvýhodňujúce podniky, ktorými sa výhoda poskytuje selektívnym spôsobom. Odpísanie dlhu bude len v prospech spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností, a preto je selektívne v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy.

Záver

(78) Dospelo sa k záveru, že plánované odpísanie dlhu poskytne spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam BDZ Passenger a BDZ Cargo selektívnu hospodársku výhodu.

6.1.1.5. ***Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod***

Narušenie hospodárskej súťaže

(79) Predpokladá sa, že narušenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy vzniká vždy, keď štát poskytne finančnú výhodu podniku v liberalizovanom odvetví, v ktorom existuje alebo by mohla existovať hospodárska súťaž ([22]).

(80) Bulharsko v tejto súvislosti otvorilo trh železničnej nákladnej dopravy pre iných domácich prevádzkovateľov so sídlom v Bulharsku v roku 2002. Trh Únie v oblasti železničnej nákladnej dopravy bol prvýkrát otvorený pre hospodársku súťaž v transeurópskej sieti železničnej nákladnej dopravy 15. marca 2003 prostredníctvom prvého železničného balíka ([23]). Druhým železničným balíkom sa liberalizovala všetka medzinárodná nákladná doprava k 1. januáru 2006 a vnútroštátna železničná nákladná doprava od 1. januára 2007 ([24]). Viaceré členské štáty však jednostranne liberalizovali svoje vnútroštátne trhy pred týmto dátumom.

(81) Trhový podiel spoločnosti BDZ Cargo na bulharskom trhu železničnej nákladnej dopravy v roku 2016 predstavoval 43 %. Spoločnosť BDZ Cargo je priamym konkurentom iných prevádzkovateľov železničnej nákladnej dopravy na tomto trhu, ako sa uvádza v odôvodnení 15.

(82) Pokiaľ ide o osobnú dopravu, od 1. januára 2010 sa tretím železničným balíkom otvoril trh pre medzinárodnú osobnú dopravu ([25]). Hoci sa tento balík týka len medzinárodných služieb, zahŕňa činnosti príjemcov na týchto linkách. V každom prípade, ako stanovil Súdny dvor v rozsudku vo veci *Altmark Trans*, skutočnosť, že dopravná

([22]) Rozsudok Všeobecného súdu z 15. júna 2000, Alzetta a iní/Komisia, T-298/97, ECLI:EU:T:2000:151, body 141 až 147.

([23]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/12/ES z 26. februára 2001, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 91/440/EHS o rozvoji železníc Spoločenstva (Ú. v. ES L 75, 15.3.2001, s. 1), smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/13/ES z 26. februára 2001, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 95/18/ES o udeľovaní licencií železničným podnikom (Ú. v. ES L 75, 15.3.2001, s. 26), smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/14/ES z 26. februára 2001 o prideľovaní kapacity železničnej infraštruktúry, vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry a bezpečnostnej certifikácii (Ú. v. ES L 75, 15.3.2001, s. 29).

([24]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 881/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovuje Európska železničná agentúra (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 1), smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/49/ES z 29. apríla 2004 o bezpečnosti železníc Spoločenstva a o zmene a doplnení smernice Rady 95/18/ES o udeľovaní licencií železničným podnikom a smernice 2001/14/ES o prideľovaní kapacity železničnej infraštruktúry, vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry a bezpečnostnej certifikácii (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 44), smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/50/ES z 29. apríla 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/48/ES o interoperabilite systému transeurópskych vysokorýchlostných železníc a smernica 2001/16/ES Európskeho parlamentu a Rady o interoperabilite systému transeurópskych konvenčných železníc (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 114) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/51/ES z 29. apríla 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 91/440/EHS o rozvoji železníc Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 164).

([25]) Tretí balík bol prijatý v roku 2007 a zahŕňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 1), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 z 23. októbra 2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 14), smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/58/ES z 23. októbra 2007, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 91/440/EHS o rozvoji železníc Spoločenstva a smernica 2001/14/ES o prideľovaní kapacity železničnej infraštruktúry a vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 44) a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/59/ES z 23. októbra 2007 o certifikácii rušňovodičov rušňov a vlakov v železničnom systéme v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 51).

spoločnosť pôsobí len v jednom členskom štáte, nevylučuje možnosť, že pomoc narúša obchod v rámci Únie ([26]). V tejto súvislosti treba pripomenúť, že viaceré členské štáty od roku 1995 jednostranne otvorili svoju železničnú osobnú dopravu a že akákoľvek výhoda poskytnutá železničnej dopravnej spoločnosti v jednom členskom štáte môže obmedziť možnosť konkurenta z iného členského štátu podnikať na tomto geografickom trhu.

(83) Komisia preto dospela k záveru, že týmto opatrením sa bude narúšať hospodárska súťaž alebo bude hroziť narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

Vplyv na obchod medzi členskými štátmi

(84) Ak sa prostredníctvom pomoci poskytnutej zo strany členského štátu posilní postavenie podniku v porovnaní s inými podnikmi, s ktorými súťaží pri obchodovaní v rámci Únie, tieto iné podniky sa musia považovať za podniky ovplyvnené touto pomocou ([27]). Stačí, aby príjemca pomoci súťažil s inými podnikmi na trhoch, ktoré sú otvorené hospodárskej súťaži ([28]).

(85) V tomto prípade príjemca poskytuje služby v hospodárskej súťaži s inými podnikmi poskytujúcimi dopravné služby na vnútornom trhu a niektoré z týchto služieb sú cezhraničné. Selektívnou hospodárskou výhodou, ktorá sa prostredníctvom plánovaného odpísania dlhu poskytne spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam, sa preto posilňuje hospodárske postavenie spoločnosti, keďže sa tým prevádzkovateľ železničnej dopravy oslobodí od dlhov, ktoré vznikli pred rokom 2007. Spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti tak budú poskytovať služby železničnej dopravy na vnútornom trhu bez toho, aby znášali všetky investičné a prevádzkové náklady, ktoré im vznikli.

(86) Komisia preto dospela k záveru, že plánované odpísanie dlhu ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

6.1.1.6. ***Záver***

(87) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že odpísanie dlhu, ktoré plánuje Bulharsko vykonať, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy.

6.1.2. ZÁKONNOSŤ POMOCI

(88) Podľa článku 108 ods. 3 zmluvy členské štáty musia notifikovať všetky zámery v súvislosti s poskytnutím alebo upravením pomoci a nesmú vykonať navrhované opatrenia, pokiaľ sa vo veci nerozhodlo s konečnou platnosťou.

(89) Keďže odpísanie dlhu v prospech spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností sa zatiaľ nevykonalo, Komisia sa domnieva, že Bulharsko rešpektovalo povinnosť vyplývajúcu z článku 108 ods. 3 zmluvy ([29]).

6.1.3. ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI

(90) Keďže odpísanie dlhu predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy, Komisia musí posúdiť, či je možné túto pomoc považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

(91) V článku 107 ods. 3 zmluvy sa stanovujú určité výnimky zo všeobecného pravidla stanoveného v článku 107 ods. 1 zmluvy, podľa ktorého štátna pomoc nie je zlučiteľná s vnútorným trhom. V článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy sa stanovuje: „pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom“ možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

(92) V oddiele 4 usmernení pre železničnú dopravu sa v tejto súvislosti poskytuje rámec na posúdenie, či by Komisia mala vyhlásiť pomoc železničným podnikom na odpísanie dlhov za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy.

([26]) Rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdenburg, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, body 77 – 81.

([27]) Pozri najmä rozsudok Súdneho dvora zo 17. septembra 1980, Philip Morris/Komisia, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11; rozsudok Súdneho dvora z 22. novembra 2001, Ferring, C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, bod 21; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-372/97, ECLI:EU:C:2004:234, bod 44.

([28]) Rozsudok Všeobecného súdu z 30. apríla 1998, Het Vlaamse Gewest/Komisia, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

([29]) Rozsudok Všeobecného súdu zo 14. januára 2004, Fleuren Compost/Komisia, T-109/01, ECLI:EU:T:2004:4.

(93) Komisia súhlasí s Bulharskom, pokiaľ ide o uplatniteľnosť oddielu 4 usmernení pre železničnú dopravu na posúdenie zlučiteľnosti odpísania dlhu. Podľa bodu 54 usmernení pre železničnú dopravu skutočne „v súvislosti s článkom 9 smernice Rady 91/440/EHS ([30]) sa Komisia okrem iného domnieva, že pokiaľ sa odpísanie dlhov týka starších dlhov, vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti smernice 2001/12/ES, ktorou sa stanovujú podmienky otvorenia sektora hospodárskej súťaži, je nutné, aby sa za určitých podmienok mohla schváliť takáto [štátna] pomoc napriek neexistencii finančnej reštrukturalizácie.“ Podľa bodu 56 usmernení pre železničnú dopravu v prípade členských štátov, ktoré pristúpili k Únii po nadobudnutí účinnosti smernice 2001/12/ES, sa za dátum, od ktorého sa táto smernica uplatňuje na tieto členské štáty, má považovať dátum pristúpenia. Príslušným dátumom na účely určenia, ktorý dlh z obdobia pred pristúpením možno odpísať v súlade s usmerneniami pre železničnú dopravu, je preto 1. január 2007.

(94) Bulharsko tvrdí, že plánované odpísanie dlhu je v súlade so všetkými podmienkami zlučiteľnosti stanovenými v usmerneniach pre železničnú dopravu. Komisia preto musí toto tvrdenie posúdiť. V súlade s bodmi 55 až 61 usmernení pre železničnú dopravu možno pomoc na odpísanie dlhov, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii, skutočne považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je splnených týchto päť kumulatívnych podmienok:

a) Po prvé, pomoc musí slúžiť na vyrovnania jasne určených a individualizovaných dlhov, ktoré vznikli pred 15. marcom 2001, v deň nadobudnutia účinnosti smernice 2001/12/ES. Pomoc nesmie za žiadnych okolností presiahnuť výšku týchto dlhov. V prípade členských štátov, ktoré pristúpili k Únii po 15. marci 2001, je referenčným dátumom deň ich pristúpenia k Únii. Logikou článku 9 smernice 91/440/EHS, ktorá sa zopakovala v následných smerniciach, bolo riešiť úroveň kumulovanej zadlženosti v čase, keď bolo potrebné prijať rozhodnutie o otvorení trhu na úrovni Spoločenstva.

b) Po druhé, príslušné dlhy musia priamo súvisieť s činnosťou železničnej dopravy alebo s činnosťami riadenia, budovania alebo používania železničnej infraštruktúry. […]

c) Po tretie, odpísanie dlhov sa musí uskutočniť v prospech podnikov vystavených nadmernej úrovni zadlženia, ktorá bráni ich zdravému finančnému riadeniu. Pomoc musí byť nevyhnutná na nápravu tejto situácie v tom zmysle, že predpokladaný vývoj hospodárskej súťaže na trhu by podnikom neumožnil v dohľadnom čase napraviť ich finančnú situáciu. […]

d) Po štvrté, pomoc nesmie prekročiť výšku nevyhnutnú na tento účel. […]

e) Po piate, odpísanie dlhov nesmie poskytnúť podniku takú konkurenčnú výhodu, ktorá by bránila rozvoju účinnej hospodárskej súťaže na trhu, napríklad odradením podnikov nepôsobiacich na určitých vnútroštátnych alebo regionálnych trhoch alebo nových subjektov od vstupu na tieto trhy.

a) **Pomoc musí slúžiť na vyrovnanie jasne určených a individualizovaných dlhov, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii.**

(95) Podľa usmernení pre železničnú dopravu sa vyžaduje, aby dlhy, ktoré sa majú odpísať, boli jasne určené, individualizované a v prípade Bulharska vznikli pred jeho pristúpením k EÚ. Z usmernení pre železničnú dopravu vyplýva, že súhrnný alebo neurčený dlh sa nemôže vyrovnať. Vyrovnanie by napríklad nebolo povolené, ak by sa plánovalo odpísanie všeobecných položiek dlhu, ako je napríklad „dlh voči všetkým dodávateľom“. Podobne by vyrovnanie nebolo povolené ani vtedy, keby sa spoločne a bez rozdielu plánovali odpísať súhrnné položky dlhu voči jedinému veriteľovi, napr. „celkové záväzky voči konkrétnej banke“ vyplývajúce z rôznych zložiek, ako sú prečerpania, záruky či dlhodobé úvery.

(96) Bulharsko plánuje z dlhu spoločnosti BDZ Holding odpísať 223,45 milióna BGN (114,25 milióna EUR). Ako bolo opísané v odôvodnení 35 a v tabuľke 2, suma vo výške 223,45 milióna BGN, ktorá sa má odpísať, vyplýva z finančných záväzkov, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii a ktoré neboli splatené ku dňu pristúpenia, alebo z následného dlhu, ktorý spoločnosti BDZ Holding vznikol v súvislosti s nahradením alebo refinancovaním dlhu z obdobia pred pristúpením Bulharska k Únii, čoho dokladom je konsolidovaná účtovná závierka spoločnosti BDZ Holding za rok 2006 a/alebo informácie o príslušných splátkach úveru. Každý z dlhov, ktoré sa plánujú odpísať, môže byť individualizovaný ako dlh vyplývajúci zo zmlúv o poskytnutí úveru (finanční veritelia KfW IPEX Bank, EBOR, IBRD) alebo z riadnych zmluvných vzťahov s konkrétnymi dodávateľmi služieb železničnej infraštruktúry (NRIC) alebo služieb v oblasti elektrickej energie (NEC AD) pred pristúpením.

([30]) Smernica Rady 91/440/EHS z 29. júla 1991 o rozvoji železníc spoločenstva (Ú. v. ES L 237, 24.8.1991, s. 25).

(97) To isté platí, pokiaľ ide o individualizované dlhové záväzky spoločnosti BDZ Holding voči držiteľom dlhopisov z emisie dlhopisov ISIN BG2100032072 z 19. novembra 2007 a voči ministerstvu financií, keď sa stalo veriteľom spoločnosti BDZ Holding (pozri odôvodnenia 35, 36 a tabuľku 2). Obidva dlhy sú dostatočne individualizované a takisto príjmy sa použili na refinancovanie dostatočne špecifikovaného dlhu z obdobia pred pristúpením, ktorý spoločnosť BDZ Holding nemohla plniť a urovnať svojimi vlastnými prostriedkami. Z toho vyplýva, že súčasné nesplatené sumy z hospodárskeho hľadiska predstavujú iba prenesenie dlhu z minulosti.

(98) A napokon, keďže dlh vo výške 223,45 milióna BGN, ktorý sa plánuje odpísať, vyplýva z jasne určených a individualizovaných dlhov, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska k EÚ, nie je potrebné prijať pozíciu o tom, či by sa iné dlhy vrátane rezerv a obchodných záväzkov spoločnosti BDZ Holding, ktoré Bulharsko takisto identifikovalo ako dlh z obdobia pred pristúpením (tabuľka 1 a odôvodnenia 35 a 20) a ktoré sa rovnajú rozdielu medzi 806,7 milióna BGN a 223,45 milióna BGN, mohli takisto oprávnene odpísať podľa usmernení pre železničnú dopravu. Dlh vo výške tohto rozdielu je vylúčený z rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia.

(99) Preto sa dospelo k záveru, že cieľom dotknutého opatrenia je odpísanie jasne určených a individualizovaných dlhov vo výške 223,45 milióna BGN, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii.

b) **Príslušné dlhy musia priamo súvisieť s činnosťou železničnej dopravy alebo s činnosťami riadenia, budovania alebo používania železničnej infraštruktúry.**

(100) Bulharsko uviedlo, že všetky dlhy, ktoré vznikli spoločnosti BDZ Holding, priamo súviseli s činnosťou osobnej a nákladnej železničnej dopravy (pozri odôvodnenie 39).

(101) Komisia pripomína, že dlhy, ktoré sa majú odpísať, skutočne vznikli na financovanie obnovy a opravy železničných koľajových vozidiel, ako je nákup naftových a elektrických motorových jednotiek alebo modernizácia nákladných vagónov vo vlastníctve spoločnosti. Alternatívnou možnosťou bolo, že dlhmi, ako sú nesplatené záväzky voči spoločnosti NRIC, sa financovalo aj poskytovanie služieb spoločnosti BDZ Holding v oblasti železničnej dopravy. Tieto činnosti sú ústredným predmetom podnikania spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností a priamo súvisia s činnosťou železničnej dopravy.

(102) Komisia sa preto domnieva, že dotknuté dlhy priamo súvisia s činnosťou železničnej dopravy.

c) **Odpísanie dlhov sa musí uskutočniť v prospech podnikov vystavených nadmernej úrovni zadlženia, ktoré bráni ich zdravému finančnému riadeniu. Pomoc musí byť nevyhnutná na nápravu tejto situácie v tom zmysle, že predpokladaný vývoj hospodárskej súťaže na trhu by podnikom neumožnil v dohľadnom čase napraviť ich finančnú situáciu.**

Nadmerná zadlženosť spoločnosti BDZ Holding, ktorá bráni jej zdravému finančnému riadeniu

(103) Bulharsko potvrdilo, že spoločnosť BDZ Holding spĺňala podmienky platobnej neschopnosti a nadmernej zadlženosti podľa platných bulharských právnych predpisov a spĺňala všetky kritériá stanovené bulharskými právnymi predpismi na to, aby sa proti nej začalo insolvenčné konanie. To je odôvodnený znak nadmernej zadlženosti. Bulharsko okrem toho uviedlo, že spoločnosť z dôvodu zadlženosti nebola schopná plniť svoje finančné záväzky.

(104) Celkový dlh spoločnosti BDZ Holding k 31. decembru 2006 dosiahol 806,7 milióna BGN a predstavoval 78 % celkového kapitálu spoločnosti BDZ Holding (vlastné imanie a dlhy), pričom pomer dlhu k vlastnému imaniu predstavoval hodnotu štyri. Finančná situácia spoločnosti BDZ Holding sa od roku 2007 výrazne zhoršovala. Od roku 2011 sa pomer dlhu k vlastnému imaniu spoločnosti BDZ Holding zvýšil na viac ako 7,5 (9), pričom v roku 2012 dosiahol hodnotu 14, v roku 2013 hodnotu 15, v roku 2014 hodnotu – 209 a v októbri 2015 hodnotu – 33 ([31]). V októbri 2015 navyše nesplatené záväzky spoločnosti BDZ Holding vo výške 499,1 milióna BGN (255 miliónov EUR) predstavovali 86 % účtovnej hodnoty aktív vo výške 582,4 milióna BGN (298 miliónov EUR).

([31]) Podľa bodu 20 písm. d) usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach pomer dlhu podniku k vlastnému imaniu vyšší než 7,5 za dva po sebe idúce roky je jedným z ukazovateľov, z ktorých vyplýva, že podnik sa nachádza v ťažkostiach.

(105) Komisia ďalej pripomína, že napriek skutočnosti, že spoločnosť BDZ Holding splatila 724 miliónov BGN (370 miliónov EUR) nesplatených dlhov v období od 1. januára 2007 do 28. septembra 2016, spoločnosť nebola schopná v plnom rozsahu plniť svoje finančné záväzky. Vzhľadom na jej záväzky po lehote splatnosti voči medzinárodným veriteľom Vrchný súd v Londýne 20. júla 2015 nariadil spoločnosti BDZ uhradiť 66,7 milióna EUR (130,4 milióna BGN) s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne ([32]).

(106) Vzhľadom na nadmernú úroveň zadlženosti spoločnosti BDZ Holding by navyše spoločnosť mala bez odpísania dlhov vážne ťažkosti s plnením svojich záväzkov a mohla by napokon ísť do likvidácie.

(107) Na základe uvedeného sa Komisia domnieva, že spoločnosť BDZ Holding je vystavená nadmernej úrovni zadlženia, ktorá bráni jej zdravému finančnému riadeniu.

Nevyhnutnosť pomoci

(108) Pomoc musí byť okrem toho nevyhnutná na nápravu situácie nadmernej zadlženosti, pokiaľ by predpokladaný vývoj hospodárskej súťaže na trhu spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam neumožnil v primeranom období napraviť ich finančnú situáciu.

(109) Vzhľadom na zadlženosť spoločnosť BDZ Holding nebola schopná plniť všetky svoje finančné záväzky a zaostáva v investíciách do modernizácie svojich železničných koľajových vozidiel. Vzhľadom na zaostávanie v investíciách do modernizácie železničných koľajových vozidiel a do údržby je vozový park spoločnosti prestarnutý a čiastočne zastaraný. Komisia v tejto súvislosti pripomína, že 82 % vozňov spoločnosti BDZ Passenger je starších ako 20 rokov a 74 % jej lokomotív je starších ako 25 rokov. V roku 2015 bolo približne 50 % lokomotív spoločnosti BDZ Cargo buď v oprave, alebo nefunkčných. Podobne bolo v roku 2015 nefunkčných približne 51 % nákladných vagónov spoločnosti BDZ Cargo, ktoré si vyžadovali opravu.

(110) Bez pomoci by spoločnosť BDZ Holding nebola schopná splatiť svoje stále nesplatené dlhy, ktoré vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii, a nebola by schopná ani použiť vlastné prostriedky na investovanie do modernizácie svojich železničných koľajových vozidiel.

(111) Na ilustráciu možno uviesť, že na základe vykázaného príjmu spoločnosti v roku 2016 (336,2 milióna BGN) by bolo potrebné jednorazové priemerné zvýšenie cien a/alebo taríf o 66 %, pričom všetko ostatné by zostalo nezmenené, aby sa v krátkodobom horizonte vytvoril prevádzkový príjem vo výške 223,45 milióna BGN, ktorý je potrebný na splatenie dlhu, ktorý sa plánuje odpísať. Dcérske spoločnosti BDZ Holding však medzitým pôsobia len v geografickej oblasti, ktorá je úplne oprávnená na regionálnu pomoc podľa článku 107 ods. 3 písm. a) zmluvy. Značné zvýšenia sadzieb v takýchto geografických oblastiach môžu mať silnejšie negatívne sociálne účinky ako v bohatších oblastiach Únie. Rovnako hypotetické zvýšenia taríf zamerané na zvýšenie príjmov spoločnosti BDZ Holding a zníženie jej dlhu v potrebnom rozsahu, ak by vôbec boli právne možné, pokiaľ ide o služby cestujúcim v rámci záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme, a komerčne udržateľné v konkurenčnom prostredí, pokiaľ ide o služby nákladnej dopravy, by mohli mať neprimerané sociálne dosahy na bulharských cestujúcich v železničnej doprave alebo na spoločnosti využívajúce služby spoločnosti BDZ na prepravu nákladu.

(112) Nijaké iné dôveryhodné hypotetické politické opatrenie okrem plánovaného odpísania dlhu by preto spoločnosti neumožnilo pokračovať v prevádzke. Z toho vyplýva, že predmetné opatrenie je potrebné na nápravu zadlženosti spoločnosti BDZ Holding v tom zmysle, že predpokladaný vývoj hospodárskej súťaže na trhu by spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam neumožnil v dohľadnom čase napraviť ich finančnú situáciu.

d) **Pomoc nesmie prekročiť výšku nevyhnutnú na tento účel.**

(113) Komisia pripomína, že vzhľadom na finančnú situáciu spoločnosti BDZ Holding je výška odpísania dlhu minimom nevyhnutným na zabezpečenie prežitia spoločnosti a je predpokladom jej finančnej udržateľnosti. Táto suma je nevyhnutne potrebná na nesplatené platby voči veriteľom – medzinárodným finančným inštitúciám a spoločnosti NRIC. Spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti majú ešte stále nesplatené záväzky, ktoré vznikli pred 1. januárom 2007. Ak by sa tieto záväzky nesplatili, príjemca by sa vystavil riziku likvidácie. Z finančných ukazovateľov vyplýva, že platby v súčasnosti nie je možné vykonať z vlastných prostriedkov a že by bolo nereálne očakávať, že spoločnosť by mohla výrazne zvýšiť tarify alebo ceny na dosiahnutie vyšších príjmov v krátkodobom horizonte.

([32]) Príkazy z 20. júla 2015, CL-2015-000309 FMS Wertmanagement AöR/BDZ Holding; CL-2015-000214 Dexia Credit Local/BDZ Holding; CL-2015-000090 KA Finanz AG/BDZ Holding.

(114) Komisia ďalej konštatuje, že spoločnosť BDZ Holding v období od pristúpenia splatila záväzky vo výške 166 miliónov BGN, ktoré vznikli pred 1. januárom 2007, zo svojich vlastných prostriedkov plynúcich najmä z predaja aktív. Keďže tieto sumy boli potenciálne oprávnené na odpísanie, odôvodnene sa možno domnievať, že spoločnosť BDZ Holding mohla tieto prostriedky použiť na rozvoj a modernizáciu železničných koľajových vozidiel a poskytovaných služieb. Spoločnosť zaostávala za rozvojom odvetvia železničnej dopravy, pokiaľ ide o technické vlastnosti a informačné systémy. Pokiaľ preto spoločnosť BDZ Holding využívala svoje vlastné prostriedky aj na splatenie časti dlhu z obdobia pred pristúpením, nemožno sa domnievať, že odpísanie dlhu prekračuje potrebnú mieru, aj keď spoločnosť oslobodzuje od splácania záväzkov a poskytuje finančný priestor na investovanie do budúcich činností modernizácie či opravy.

(115) Vzhľadom na tieto úvahy Komisia dospela k záveru, že sa nemožno domnievať, že uskutočnením odpísania dlhu sa spoločnosť BDZ Holding dostane do výhodnejšej situácie ako priemerný správne riadený podnik s rovnakým profilom činnosti.

e) **Odpísanie dlhov nesmie poskytnúť podniku takú konkurenčnú výhodu, ktorá by bránila rozvoju účinnej hospodárskej súťaže na trhu, napríklad odradením podnikov nepôsobiacich na určitých vnútroštátnych alebo regionálnych trhoch alebo nových subjektov od vstupu na tieto trhy.**

(116) Navrhovaným odpísaním dlhov sa spoločnosti BDZ Holding umožní iba normalizácia financovania jej prevádzkových činností a spoločnosti BDZ Holding ani jej dcérskym spoločnostiam sa neumožní expanzia či vstup na nové trhy. V tomto zmysle pomoc nezabráni rozvoju účinnej hospodárskej súťaže na trhu. Neovplyvní postavenie konkurentov na trhu, ktorí budú môcť pokračovať v súťažení so spoločnosťou BDZ Holding za rovnakých podmienok.

(117) Komisia sa takisto domnieva, že odpísaním dlhov sa nenáležite nenaruší hospodárska súťaž a obchod medzi členskými štátmi, lebo spoločnosti BDZ Holding sa ním umožní len stabilizácia jej finančnej situácie, ktorú brzdili záväzky, ktoré vznikli pred liberalizáciou trhu. Komisia ďalej dospela k záveru, že nové subjekty na trhu sa neodrádzajú od vstupu na bulharský trh dopravy. Ako sa uvádza v odôvodneniach 15 a 42, okrem spoločnosti BDZ Cargo v súčasnosti na bulharskom trhu železničnej dopravy pôsobí osem prevádzkovateľov nákladnej dopravy. Neexistuje nijaký dôkaz, že opatrením odpísania dlhu sa táto konkurenčná situácia zmení.

Záver

(118) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že štátna pomoc v podobe odpísania dlhu (opatrenie 2) vo výške 223,45 milióna BGN (114,25 milióna EUR), ktoré plánuje Bulharsko vykonať, spĺňa podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom stanovené v kapitole IV usmernení pre železničnú dopravu.

6.2. *OPATRENIE 3: NEUHRADENIE DLHOV SPOLOČNOSTI BDZ HOLDING A JEJ DCÉRSKYCH SPOLOČNOSTÍ PO LEHOTE SPLATNOSTI VOČI SPRÁVCOVI INFRAŠTRUKTÚRY (NRIC)*

(119) Keďže Bulharsko pred prijatím rozhodnutia o začatí konania nevysvetlilo pôvod a vývoj nesplatených záväzkov spoločnosti BDZ Holding voči spoločnosti NRIC, nevymáhanie týchto záväzkov po lehote splatnosti sa považovalo za situáciu, ktorá potenciálne zahŕňa štátnu pomoc podľa článku 107 ods. 1 zmluvy.

(120) Podľa informácií, ktoré poskytlo Bulharsko (pozri oddiel 4.3), časť nesplatených záväzkov spoločnosti BDZ Holding voči spoločnosti NRIC predstavovala záväzky, ktoré spoločnosti vznikli pred pristúpením Bulharska k Únii. Podiel tohto dlhu z obdobia pred pristúpením (až do výšky 26,3 milióna BGN) bol následne refinancovaný z príjmov z emisie dlhopisov z 19. novembra 2007, pričom stále predstavuje nesplatený dlh, a preto je predmetom posúdenia v rámci opatrenia 2: odpísanie dlhov, ktoré vznikli pred rokom 2007, v oddiele 6.1. Inými slovami, spoločnosť NRIC bola vyplatená.

(121) S cieľom vysvetliť situáciu v súvislosti s ostatnými nesplatenými záväzkami Bulharsko okrem toho poskytlo ďalšie informácie o režime vymáhania a krokoch, ktoré podnikla spoločnosť NRIC (pozri oddiel 4.3). Podľa Bulharska spoločnosť NRIC podnikla všetky potrebné kroky na vymáhanie záväzkov spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností po lehote splatnosti, aby získala čo najviac z nesplatených súm, ale bez začatia súdneho konania.

(122) S cieľom overiť, či spoločnosť NRIC nenáležite zvýhodňovala spoločnosť BDZ Holding, pokiaľ ide o omeškanie a režimy splácania záväzkov po lehote splatnosti, Komisia musí posúdiť, či spoločnosť mohla mať prospech z takýchto režimov za bežných trhových podmienok ([33]). Komisia v tejto súvislosti musí posúdiť, či by hypotetický veriteľ v trhovom hospodárstve v situácii podobnej situácii spoločnosti NRIC, ktorá sa snažila získať maximálnu splátku dlžných súm, akceptoval omeškanie a vstúpil do opätovných rokovaní o splatení záväzkov po lehote splatnosti za podobných podmienok ([34]). Inými slovami, Komisia musí posúdiť, či spoločnosť NRIC konala s rovnakou náležitou starostlivosťou ako veriteľ v trhovom hospodárstve pred tým, ako sa rozhodla medzi individuálnym a priateľským vymáhaním svojich pohľadávok alebo začatím postupu kolektívneho vymáhania, ktorý by napokon viedol ku konkurzu spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností.

(123) Komisia pripomína, že na určenie najvýhodnejšej alternatívy by obozretný veriteľ v trhovom hospodárstve posúdil výhody a nevýhody každej alternatívy s prihliadnutím okrem iného na sumy, ktoré je možné vymôcť, na predchádzajúcu ekonomickú expozíciu spoločnosti, trvanie procesu vymáhania a náklady ([35]).

(124) Komisia najskôr pripomína, že dlhy voči spoločnosti NRIC vznikli v kontexte riadneho a dlhodobého obchodného vzťahu medzi podnikmi (v štátnom vlastníctve): spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti boli kľúčovými zákazníkmi spoločnosti NRIC a vytvárali viac ako 70 % jej prevádzkového príjmu. Pôvod dlhu spoločnosti NRIC voči spoločnosti BDZ Holding vo výške 46,5 milióna BGN kumulovaného od roku 2008 do roku 2011 za rôzne služby poskytované spoločnosti NRIC (tabuľka 3) takisto poskytuje ďalší dôkaz, že medzi spoločnosťami NRIC a BDZ Holding existuje sústavný vzájomný vzťah a vzájomná závislosť. Možný odchod spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností z trhu, ktorý by bol výsledkom kolektívneho insolvenčného konania, by preto mal závažný okamžitý negatívny vplyv na finančnú situáciu spoločnosti NRIC. Konkurz spoločnosti BDZ Holding by zasa znížil zisky spoločnosti NRIC a jej schopnosť primerane udržiavať vnútroštátnu železničnú sieť, čím by sa riskovalo ďalšie znižovanie obchodných príjmov od iných klientov okrem dcérskych spoločností spoločnosti BDZ Holding.

(125) Z toho vyplýva, že veriteľ na trhu v podobnom obchodnom vzťahu so svojím dlžníkom ako spoločnosť NRIC so spoločnosťou BDZ Holding by preto pristupoval s opatrnosťou k akémukoľvek hypotetickému opatreniu na vymáhanie, ktoré by viedlo k odchodu jeho hlavného klienta z trhu, na rozdiel od veriteľa, ktorý má jednorazové dlhové pohľadávky a nie je obchodne ani finančne závislý od toho, aby jeho dlžník zostal pôsobiť na trhu aj po tom, ako veriteľ vymohol svoje pohľadávky.

(126) Po druhé, pohľadávky spoločnosti NRIC voči spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam by sa nemohli vymáhať ako prednostné pohľadávky v rámci hypotetického kolektívneho insolvenčného konania, v ktorom by sa vyplatenie spoločnosti NRIC nemohlo nijako uprednostniť pred inými veriteľmi (pozri odôvodnenie 49). Dlh určený v rozhodnutí o začatí konania ako dlh voči spoločnosti NRIC (45 miliónov BGN) bol okrem toho nižší ako dlh voči iným veriteľom (pozri tabuľku 1). Účtovná hodnota aktív spoločnosti BDZ Holding by sa navyše v prípade núteného predaja v rámci kolektívneho insolvenčného konania musela znížiť o zľavu pri likvidácii. V závislosti od druhu aktív zľava pri likvidácii môže predstavovať až 75 % hodnoty aktíva. Preto je veľmi pravdepodobné, že hodnota aktív spoločnosti BDZ Holding v likvidácii by nepostačovala na pokrytie nákladov na likvidáciu, miezd jej zamestnancov a všetkých jej nesplatených záväzkov. Napríklad v roku 2011 by náklady na likvidáciu, mzdy zamestnancov a všetky nesplatené záväzky predstavovali sumu 778 miliónov BGN, zatiaľ čo účtovná hodnota aktív spoločnosti BDZ Holding bola 933 miliónov BGN. Spoločnosť NRIC preto mohla reálne očakávať, že v prípade začatia kolektívneho insolvenčného konania by získala len malý zlomok svojich nesplatených pohľadávok.

(127) Komisia sa okrem toho v súlade s ustálenou judikatúrou domnieva, že na rozhodnutie veriteľa o tom, či pristúpiť k likvidácii spoločnosti, môžu mať vplyv náklady spolu s dĺžkou súdneho konania ([36]). Komisia v tejto súvislosti súhlasí, že spoločnosť NRIC mala osobitný záujem na pokračovaní spolupráce so spoločnosťou BDZ Holding a jej dcérskymi spoločnosťami, a to nielen vzhľadom na budúce obchodné príjmy vytvárané spoločnosťou BDZ Holding, ale aj s cieľom vymôcť čo najvyššiu úhradu nesplatených neprednostných záväzkov kumulovaných do novembra 2011, namiesto začatia likvidácie spoločnosti. Komisia dospela k záveru, že začatie zdĺhavého

([33]) Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, SFEI a iní, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 1999, Španielsko/Komisia, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41.

([34]) Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), bod 74; rozsudok Súdneho dvora z 22. novembra 2007, Španielsko/Komisia, C-525/04 P, ECLI:EU:C:2007:698; rozsudok Súdneho dvora z 24. januára 2013, Frucona/Komisia, C-73/11 P, ECLI:EU:C:2013:32, bod 78; rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 1999, DMTransport, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332; rozsudok z 30. apríla 1998, Cityflyer, T-16/96, ECLI:EU:T:1998:78, bod 51; rozsudok Súdneho dvora z 21. marca 2013, Komisia/Buczek Automotive a Poľsko, C-405/2011, ECLI:EU:C:2013:186, body 54 – 60.

([35]) Frucona/Komisia, C-73/11 P, bod 78, ECLI:EU:C:2013:32; Komisia/Buczek Automotive a Poľsko, C-405/2011, ECLI:EU:C:2013:186, body 54 – 60; vec C-124/10 P Európska komisia/Électricité de France (EDF), ECLI:EU:C:2012:318, bod 85.

([36]) Rozsudok Súdneho dvora z 21. marca 2013, Komisia/Buczek Automotive, C-405/11 P, ECLI:EU:C:2013:186, bod 59.

kolektívneho insolvenčného konania vedúceho k nútenej likvidácii skupiny s neistou a nízkou mierou vymáhania by nebolo pre spoločnosť NRIC platnou a reálnou možnosťou, pokiaľ ide o získanie čo najvyššej úhrady jej dlhových pohľadávok.

(128) Komisia konštatuje, že spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti skutočne pravidelne splácali svoje dlhy voči spoločnosti NRIC a že so spoločnosťou NRIC sa nezaobchádzalo inak ako s inými súkromnými veriteľmi skupiny. Ak sa vyskytli omeškané platby, spoločnosť BDZ Holding nebola odložením splátky zvýhodnená, keďže s omeškanými platbami voči spoločnosti NRIC bola spojená značná prirážka vo výške 1 000 bázických bodov k základnej úrokovej sadzbe Bulharskej národnej banky (pozri odôvodnenie 48). Na ilustračné účely sa Komisia domnieva, že 1 000 bázických bodov je náhradný ukazovateľ úrokovej prirážky v súlade s trhom, pokiaľ ide o úver s kolaterálom nízkej kvality pre spoločnosť vo finančných ťažkostiach, ako je spoločnosť BDZ Holding ([37]). Záväzky po lehote splatnosti sa splatili prostredníctvom pravidelných priamych bankových prevodov, započítania záväzkov spoločnosti NRIC voči spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam a výmen dlhu za aktíva. Spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti napríklad od roku 2011 do roku 2016 zaplatili za služby poskytované spoločnosťou NRIC sumu vo výške 503 miliónov BGN (257 miliónov EUR). V porovnaní s nízkou pravdepodobnosťou získania menšej, ak vôbec nejakej, časti pohľadávok spoločnosti NRIC, v prípade, že by sa uskutočnila likvidácia spoločnosti BDZ Holding, výška dlhu splateného spoločnosti NRIC od roku 2011 *a posteriori* potvrdzuje, že rozhodnutie spoločnosti NRIC nevymáhať svoje pohľadávky bolo najrozumnejšie.

(129) Aj keď informácie sa netýkajú osobitne dlhu z obdobia pred pristúpením, ktorý sa uvádza v rozhodnutí o začatí konania, Komisia okrem toho pripomína, že napríklad v súvislosti so splatením záväzkov prostredníctvom výmen dlhu za aktíva, ktoré sa uskutočnili po prijatí rozhodnutia o začatí konania, spoločnosť NRIC uzavrela so spoločnosťou BDZ Holding a jej dcérskymi spoločnosťami dohody na základe nezávislého vzťahu, ako sa opisuje v odôvodneniach 51, 52 a 53, ktorými sa uznali dlhy po lehote splatnosti, a tým sa uľahčilo ich splatenie.

(130) Na základe dodatočných informácií a podporných dôkazov, ktoré poskytlo Bulharsko, a vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že spoločnosť NRIC konala ako veriteľ v trhovom hospodárstve, a odložením splácania dlhov a dohodnutím režimov medzi spoločnosťami NRIC a BDZ Holding a jej dcérskymi spoločnosťami sa preto spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskym spoločnostiam neposkytla nenáležitá hospodárska výhoda, z ktorej by nemali prospech v bežných trhových podmienkach.

(131) Komisia preto dospela k záveru, že spôsob, akým spoločnosť BDZ Holding a jej dcérske spoločnosti nakladali so svojimi dlhmi po lehote splatnosti voči správcovi infraštruktúry (NRIC) pred novembrom 2011, nepredstavoval štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy.

(132) Keďže nevyhnutné podmienky na určenie existencie štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy sú kumulatívne, jeho ustanovenia sa neuplatňujú, ak jedna z nich nie je splnená. Preto nie je potrebné posudzovať, či nesplácanie dlhov po lehote splatnosti voči spoločnosti NRIC spoločnosťou BDZ Holding jej dcérskymi spoločnosťami v minulosti spĺňa ostatné podmienky článku 107 ods. 1 zmluvy.

6.3. *OPATRENIE 4: VRÁTENIE DPH ZO STRANY ŠTÁTU SPOLOČNOSTI BDZ HOLDING EAD*

(133) Komisia začala prešetrovanie opatrenia 4, lebo Bulharsko nevysvetlilo dôvody vrátenia DPH a či bolo toto vrátenie v súlade so smernicou 2006/112/ES. Komisia sa preto domnievala, že vrátenie DPH by mohlo potenciálne zahŕňať štátnu pomoc podľa článku 107 ods. 1 zmluvy. Komisia preto vyzvala Bulharsko, aby poskytlo ďalšie informácie o dôvodoch na vrátenie DPH spoločnosti BDZ Holding.

(134) Po prijatí rozhodnutia o začatí konania Bulharsko vysvetlilo, že opatrenie 4 sa týkalo vrátenia chybne vyrubenej a zaplatenej DPH vo výške 72 miliónov BGN (36,7 milióna EUR) z kompenzácií za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme prijatých od ministerstva dopravy v období od 1. decembra 2004 do 29. februára 2008 (pozri odôvodnenia 55 až 59). Bulharsko ďalej vysvetlilo, že administratívna chyba bola zistená počas revízie príslušnými vnútroštátnymi daňovými orgánmi v súlade s platnými ustanoveniami vnútroštátnych právnych predpisov. Chyba bola napravená rozhodnutiami o vrátení dane č. 2900180 zo 14. januára 2009, č. 290900153 z 8. júla 2009, č. 100337 z 12. augusta 2010 a č. 290100380 z februára 2011.

([37]) Oznámenie Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadzieb (Ú. v. EÚ C 14, 19.1.2008, s. 6).

(135) Komisia pripomína, že z hľadiska pojmu štátnej pomoci nie je dôležité len poskytnutie pozitívnych hospodárskych výhod. Výhodu môže predstavovať aj uvoľnenie spod hospodárskeho zaťaženia, ako sú daňové výhody. Preto sa musí preskúmať, či sa vrátením DPH z kompenzácií za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme prijatých od ministerstva dopravy poskytla spoločnosti BDZ Holding hospodárska výhoda prostredníctvom zmiernenia poplatkov bežne zahrnutých v rozpočte podniku ([38]), alebo či bola DPH z kompenzácií za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme skutočne uložená chybne. Vo vrátení nezákonne uložených daní nespočíva nijaká výhoda ([39]).

(136) Podľa článku 73 smernice 2006/112/ES sa na dodanie služieb vrátane služieb osobnej dopravy vzťahuje DPH a základ dane zahŕňa všetko, čo tvorí protihodnotu, ktorú získal alebo má získať dodávateľ za poskytnuté služby od odberateľa alebo od tretej strany vrátane kompenzácie alebo dotácií priamo spojených s cenou dodanej služby. Podľa článku 132 tejto smernice sa navyše na podniky, ktorým bol zverený záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme, nevzťahuje oslobodenie od DPH.

(137) Preto je potrebné posúdiť, či kompenzácia za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme, ktorú získala spoločnosť BDZ Holding, bola priamo spojená s cenou poskytnutej služby. Cieľom kompenzácie za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme bola kompenzácia strát vyplývajúcich z poskytovania služby osobnej dopravy za osobitných podmienok, ako sú kilometre, sedadlá, a frekvencia a iné kvalitatívne kritériá. Kompenzácia za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme by sa znížila najmä v prípade odchýlok okrem iného od kilometrov, sedadiel a hodín a iných kvalitatívnych kritérií, ktoré boli určené pre poskytované služby. Kompenzáciu za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme preto nemožno považovať za priamo spojenú cenou za poskytovanie služieb dopravy, ale skôr za kompenzáciu strát vyplývajúcich z plnenia záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme.

(138) V bulharských právnych predpisoch týkajúcich sa DPH sa okrem toho nestanovuje, že DPH sa vzťahuje na kompenzáciu za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme súvisiacu s krytím strát. Chybu zistili príslušné daňové orgány počas kontroly a výsledkom bolo viacero rozhodnutí daňových orgánov (pozri odôvodnenie 59), ktoré sú v súlade s bulharským daňovým a poistným poriadkom.

(139) Spoločnosti BDZ Holding bola preto chybne vyrubená DPH za kompenzáciu za záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme v období od 1.decembra 2004 do 29. februára 2008. Komisia sa preto domnieva, že vrátenie chybne uloženej DPH neposkytuje spoločnosti BDZ Holding hospodársku výhodu.

(140) Vzhľadom na skutočnosť, že nevyhnutné podmienky na určenie existencie štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy sú kumulatívne, rozhodujúca je neprítomnosť ktorejkoľvek z nich. Preto nie je potrebné posudzovať, či opatrenie 4 spĺňa ostatné podmienky článku 107 ods. 1 zmluvy.

(141) Komisia preto dospela k záveru, že opatrenie 4 nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy.

7. **ZÁVER**

(142) Vzhľadom na späťvzatie notifikácie o pomoci na reštrukturalizáciu pre spoločnosť BDZ Holding (pozri opatrenie 1, oddiel 5) by sa malo zastaviť formálne vyšetrovacie konanie podľa článku 108 ods. 2 zmluvy v súvislosti s notifikovaným opatrením pomoci na reštrukturalizáciu.

(143) Pokiaľ ide o odpísanie dlhov spoločnosti BDZ Holding a jej dcérskych spoločností vo výške 223,45 milióna BGN (114,25 milióna EUR), (opatrenie 2, oddiel 6.1) predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy a spĺňa podmienky zlučiteľnosti uvedené v usmerneniach pre železničnú dopravu. Opatrenie 2 by sa preto malo vyhlásiť za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy.

([38]) Rozsudok Súdneho dvora z 15. marca 1994, Banco Exterior de España, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, bod 13; rozsudok Súdneho dvora z 19. septembra 2000, Nemecko/Komisia, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, bod 25; rozsudok Súdneho dvora z 19. mája 1999, Taliansko/Komisia, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, bod 15; rozsudok Súdneho dvora z 3. marca 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, bod 36.

([39]) Rozsudok Súdneho dvora z 27. marca 1980, Amministrazione delle finanze dello Stato, 61/79, ECLI:EU:C:1980:100, body 29 až 32.

(144) Pokiaľ ide o neuhradenie dlhov po lehote splatnosti vo výške 45 miliónov BGN voči spoločnosti NRIC (opatrenie 3, oddiel 6.2), spoločnosť NRIC konala ako veriteľ v trhovom hospodárstve. Opatrenie 3 preto nepredstavuje štátnu pomoc.

(145) Pokiaľ ide o vrátenie nesprávne uhradenej DPH (opatrenie 4, oddiel 6.3), keďže DPH bola chybne vyrubená, jej vrátenie nepredstavuje štátnu pomoc,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V dôsledku toho, že Bulharsko vzalo späť notifikáciu o pomoci na reštrukturalizáciu, formálne vyšetrovacie konanie podľa článku 108 ods. 2 zmluvy v súvislosti s notifikovanou plánovanou pomocou na reštrukturalizáciu v prospech spoločnosti BDZ Holding EAD SA sa stalo bezpredmetným a týmto sa zastavuje.

Článok 2

1. Štátna pomoc v prospech spoločnosti BDZ Holding EAD SA v podobe odpísania dlhov vo výške 223 448 801 BGN, ktorú plánuje Bulharsko poskytnúť, je zlučiteľná s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy. Uskutočnenie odpísania dlhov sa preto povoľuje.

2. Spôsob, akým Národná spoločnosť pre železničnú infraštruktúru pred novembrom 2011 pristupovala k dlhom spoločností BDZ Holding EAD SA, BDZ Passenger EOOD a BDZ Cargo EOOD po lehote splatnosti vo výške 45 miliónov BGN, nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy.

3. Vrátenie chybne uhradenej dane z pridanej hodnoty vo výške 72 miliónov BGN nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Bulharskej republike.

V Bruseli 16. júna 2017

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie